

Проф. д-р БОРИСЛАВ БОРИСОВ
Д-р ДРАГОМИР МАРИНОВ

**РОЛЯТА НА ЗНАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО
И КОМПЕТЕНЦИИТЕ
В ОРГАНИЗАЦИИТЕ ОТ ПУБЛИЧНИЯ
СЕКТОР**

Издание на Стопанска академия „Д. А. Ценов“
Свищов, 2016

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение	9
Първа глава. Теоретични аспекти на управлението на знанието в организациите от публичния сектор	11
1. Възникване и развитие на концепцията за управление на знанието	11
2. Процеси на управление на знанието и тяхното проявление в организациите от публичния сектор	16
3. Фактори, влияещи върху процеса на управление на знанието в организациите от публичния сектор	30
Втора глава. Разработване и внедряване на системи за управление на знанието в организациите от публичния сектор	37
1. Управление на знанието – от теорията до нейното прилагане	37
2. Предварително проучване на необходимостта от въвеждане на система за управление на знанието в организациите от публичния сектор	41
3. Внедряване на система за управление на знанието	63
Трета глава. Анализ на управлението на знанието при осъществяване на плановата функция на общинските администрации	79
1. Система от знания, необходими при разработване на общински планови документи	79
2. Емпирично проучване на управлението на знанието при осъществяване на плановата функция на общинските администрации	96
3. Изводи	122

Глава четвърта. Разработване на компетентностен модел на специалист по планиране в общинската администрация.....	126
1. Основа за разработване на компетентностния модел на плановия специалист	126
2. Изследване на компетенциите при разработване на общински планови документи	129
3. Оценка на компетенциите	134
4. Препоръки за усъвършенстване управлението на знанието в общинските администрации по отношение разработването на планови документи	141
Заклучение	149
Приложения.....	151
Цитирана и използвана литература	162

ВЪВЕДЕНИЕ

В съвременните условия организациите все повече се стремят да използват знанието като свое основно конкурентно предимство. Ето защо те полагат целенасочени усилия да овладеят процеса на споделяне, развитие и използване на знанието. Това е най-сигурният начин, за да доставят по-качествени продукти и услуги на своите клиенти, да се ориентират по-бързо, да станат по-иновативни, т.е. „учещи се“ организации.

Осъзнаването на ролята на знанието за развитие на бизнеса и на обществото като цяло стана причина за възникване на концепцията „икономика, базирана на знанието“. В нея знанието се разглежда като ключов фактор, върху който се базира растежът на икономиката. Идеята се лансира за първи път в доклада на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие от 1996 г., озаглавен „Икономика, базирана на знанието“ („The Knowledge-Based Economy“)¹. Към настоящия момент тази идея е залегнала в основния документ на Европейския съюз – Стратегия „Европа 2020“. Очакванията са, до 2020 г. да се постигне интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж,² т.е. да се промени цялостната концепция за растеж, при която стандартните ресурси да се допълват все повече с „неизчерпаемите“.

Управлението на знанието е една от най-актуалните теми през последните години, най-вече поради огромните възможности, които се откриват пред организациите, и добавената стойност, която те могат да получат в резултат на адекватно управление на знанието. Ролята на управлението на знанието на микрониво е толкова широка и многопластова, че е трудно да бъде описана, поради което различните автори я разглеждат от различни гледни точки.

Темата за управление на знанието е добре разработена в чуждата литература. В настоящия труд са изследвани мнения на Бекман, О’Дел, Грейсън, Сноудън, Нонака, Коно. Разгледани са и публикации на български автори, като Варамезов, Николов и др. Докато за управлението на знанието в бизнеса са правени различни проучвания, в публичния сектор те са далеч по-малко. Най-известни сред тях са на Вийг,

¹ The Knowledge-Based Economy, Organization For Economic Co-Operation And Development, Paris, 1996, p. 3.

² Вж. Европа 2020: Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Европейска комисия, Брюксел, 03.03.2010 г., COM(2010) 2020 окончателен, <<http://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?lang=bg-BG&Id=124>>

Лиєбовиц и Макнаб. Още по-малка е степента на разработеност на темата в такива тесни области на изследване като управление на знанието в процеса на разработване на общински планови документи и това се отнася както за българската, така и за чуждата литература.

Настоящата разработка се основава на проучване на възможностите, които предоставя управлението на знанието, за подобряване ефикасността на плановата функция на общинските администрации, както и изготвяне на препоръки за усъвършенстване процеса на управление на знанието в българските общини.

Обектът на изследване е управление на знанието в организациите от публичния сектор, а предметът – управлението на знанието в процеса на разработване на общински планови документи.

Целта на разработката е проучване на възможностите, които предоставя управлението на знанието за подобряване ефикасността на плановата функция на общинските администрации, както и изготвяне на препоръки за усъвършенстване процеса на управление на знанието в българските общини, а основната изследователска теза, която авторите ще се стремят да докажат, е, че подобряването на ефикасността на плановата функция на общинските администрации в Република България е пряко обвързано със степента на прилагане на концепцията за управление на знанието, с извеждане и апробиране на конкретни препоръки за усъвършенстване на процеса на управление на знанието в българските общини като цяло и в тяхната териториално-административна идентичност.

Управлението на знанието е разгледано, от една страна, като процес, в който се включва придобиване, създаване, превръщане, трансфер и натрупване на знание, от друга страна – като система, в която отделните елементи се намират във взаимовръзка.

Използвани са методите: анализ на документи, дълбочинни интервюта, анкетно проучване, наблюдение, количествен анализ, проследяващ взаимодействието и връзките между променливите, включени в проучването. В процеса на изследването са използвани общонаучни методи на познанието – индуктивният, методът на сравнението, методите на анализа и синтеза.

Участието на авторите в настоящата разработка е, както следва:

1. Проф. д-р Борислав Борисов – глава втора, въведение и заключение;
2. Д-р Драгомир Маринов – глави първа, трета и четвърта, въведение и заключение.